

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Directoraat-Generaal Mobiliteit
t.a.v. _____, directeur Wegen en Verkeersveiligheid
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Datum

-

7 februari 2024

Doorkiesnummer

In behandeling bij
Directie

E-mail

Onderwerp: adviesbrief ROI

Geachte _____,

In uw brief aan het CBR, gedateerd 28 november 2023, heeft u het CBR verzocht om advies te verstrekken met betrekking tot verschillende aspecten, waaronder het beoordelen van het wetsvoorstel van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) ter verbetering aanpak rijden onder invloed en de Memorie van Toelichting. Tevens wenst u dat het CBR de potentiële gevolgen van het wetsvoorstel op hoofdlijnen voor onze organisatie in kaart brengt, eventuele uitvoeringsproblemen in relatie tot de beoogde voorbereiding vanaf 2027 en implementatie in 2028 op hoofdlijnen identificeert, en mogelijke bedrijfsvoeringsrisico's schetst met bijbehorende beheersmaatregelen, voor zover dat op dit moment voorzien kan worden.

Twijfels over doelrealisatie

Ten aanzien van het voorliggende wetsvoorstel en de bijbehorende Memorie van Toelichting merkt het CBR op dat zij twijfels heeft of het doel van deze nieuwe regeling, namelijk het vervangen van de recidiveregeling door een effectiever en eenvoudiger stelsel, behaald gaat worden. Uit analyses op de recidiveregeling was gebleken dat maatregelen uit het bestuursrecht en strafrecht niet altijd zonder problemen samenlopen. In de praktijk is gebleken dat het rijbewijs van het merendeel van de recidivisten op grond van het onderzoek van het CBR al ongeldig is verklaard, waardoor de recidiveregeling geen toegevoegde waarde heeft en een andere oplossing wenselijk was. Het CBR voorspelt dat de samenloop tussen beide regimes zal toenemen en dat dit niet bijdraagt aan transparantie voor de burger maar ook niet aan begrijpelijkheid voor de handhaving. Daarnaast zijn er op onderdelen specifiek voorstellen gedaan (bijvoorbeeld het wel op kunnen starten van een mededelingenprocedure terwijl het rijbewijs door de rechter ongeldig is verklaard) die maken dat de onduidelijke situatie die de recidiveregeling al opleverde nog ingewikkelder wordt dan deze al was. Het CBR beseft dat dit wetsvoorstel een lange geschiedenis kent, met tussenpozen ook niet veel beweging of voortgang heeft gekend maar wil in dit stadium niet nalaten deze risico's te benoemen.

Impact bepalen kan pas grondig op basis van uitvoeringstoets

Daarnaast is het in kaart brengen van uitvoeringsproblemen en -risico's vier tot vijf jaar voor de invoering een uitdagende opgave. In deze fase van wetgevingsontwikkeling, waarin de details van de voorgestelde wet nog niet volledig helder zijn, is het moeilijk om gedetailleerde analyses te maken met betrekking tot uitvoeringsproblemen en bedrijfsvoeringsrisico's. Het anticiperen op dergelijke aspecten vereist een diepgaand begrip van de specifieke bepalingen van de wet, die nog in ontwikkeling zijn, zoals al blijkt uit het feit dat er inhoudelijke vragen zijn gesteld door de Autoriteit Persoonsgegevens en de Afdeling advisering van de Raad van State.

Het CBR erkent de noodzaak om een grondige impactanalyse uit te voeren om de mogelijke gevolgen van de voorgestelde wetgeving correct te doorgronden. Om een nauwkeurig inzicht te verschaffen in eventuele uitvoeringsproblemen en bedrijfsvoeringsrisico's, kijken we uit naar een verzoek om een Uitvoeringstoets (UVT) zodra alle details van de wetgeving volledig zijn uitgewerkt. Op dat moment is het CBR in staat om een gedegen en onderbouwde evaluatie te maken en relevante beheersmaatregelen te implementeren om de impact op de organisatie zo effectief mogelijk te beheren.

Aannames voor voorlopige impactbepaling

Op dit moment zijn we in staat een globale inschatting te maken van de uitvoering van het wetsvoorstel ter verbetering van de aanpak van rijden onder invloed. Deze voorlopige analyse is gebaseerd op de informatie die momenteel beschikbaar is en geeft een overzicht van de aannames die door het Ministerie van JenV zijn aangegeven.

Onze voorlopige inschatting van de impact van het wetsvoorstel is gestoeld op de volgende aannames vanuit het ministerie van JenV:

1. Ongeveer 100 gevallen van vervangende hechtenis per jaar.
2. Ongeveer 400 gevallen van rechterlijke ongeldigverklaringen per jaar.
3. Vereiste politiezichtbaarheid in het rijbewijsregister voor het opleggen van vervangende hechtenis bij het schenden van een OBM.
4. Registratie van ongeldigverklaring door het OM in het rijbewijsregister.
5. Mogelijkheid voor het CBR om informatie over de specifieke feiten en omstandigheden op te vragen bij het OM bij een ongeldigverklaring.

Daarnaast gaan we ervan uit dat de bestaande werkwijze van het CBR met betrekking tot de recidiveregeling in grote lijnen gehandhaafd kan blijven. Deze werkwijze blijft in onze aanname ongewijzigd, waarbij een ongeldigverklaring door een P-registratie in het rijbewijsregister onmiddellijk zichtbaar is voor het CBR.

Belangrijke aandachtspunten die we hier alvast willen vermelden:

1. Eventuele wijzigingen in het aantal ongeldigverklaringen, coderingen in het rijbewijsregister of andere aanpassingen beïnvloeden de impact en kosten.
2. Bij de huidige inschatting van de impact doen wij de assumptie dat -voor het terug verkrijgen van een rijbewijs na de ongeldigverklaring door de rechter- bij het doen van rijexamen voor de hoogste categorie die de burger had voor de ongeldigverklaring, de lagere categorieën automatisch worden toegekend bij een positief resultaat, zoals ook nu geregeld is voor het weer verkrijgen van een rijbewijs na een ongeldigheid van rechtswege.

Voorlopig ingeschatte impact op bedrijfsvoering CBR

Het is essentieel om op te merken dat deze schattingen voorlopig zijn en dat een gedetailleerde uitvoeringstoets nodig zal zijn zodra alle details van de wetgeving volledig zijn uitgewerkt. Op dat moment kunnen we een nauwkeuriger beeld krijgen van de impact op onze organisatie en de benodigde maatregelen om de uitvoering van het wetsvoorstel effectief te ondersteunen. De voorgaande aannames bieden ons wel een basis om een voorlopige inschatting te maken van de mogelijke impact op de bedrijfsvoering van het CBR.

Met de wetwijziging worden niet alleen ongeldigverklaringen op basis van alcohol en/of drugs geregistreerd, maar ook die op basis van gedragsdelicten. Dit vereist aanpassingen in werkprocessen en formulieren binnen het CBR maar mogelijk ook in de manier van registratie in het Centraal Rijbewijzen Register.

We schatten in dat, afgezien van het herschrijven van werkprocessen en formulieren vanwege de nieuwe melding gedragsdelict, geen verdere aanpassingen aan de systemen van het CBR nodig zullen zijn. Vooralsnog voorzien we een toename in werklast van ongeveer ½ FTE, wat structureel neerkomt op EUR 50.000 per jaar.

Tot slot wil ik u er graag op wijzen dat in de bijlage van deze brief de reactie van het CBR op vragen van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en de afdeling advisering van de Raad van State (RvS) zijn opgenomen. Deze documenten bieden aanvullende inzichten en context met betrekking tot de besproken onderwerpen en kunnen van waarde zijn bij het verder verkennen van dit vraagstuk.

Hopelijk biedt dit overzicht u de benodigde informatie. Mocht u verdere verduidelijking wensen of vragen hebben, sta ik tot uw beschikking.

algemeen directeur

Bijlage: 1